

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka, Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem v Praze 1, Karmelitská 7, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi tímto úřadem na straně jedné a **Obvodním soudem pro Prahu 1 a Městským soudem v Praze** na straně druhé, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 42 C 8/2011, o zaplacení částky 711 007 Kč s příslušenstvím: žalobce **Hlavní město Praha**, se sídlem v Praze 1, Mariánské náměstí 2, IČO 00064581, zastoupeného JUDr. Janem Olejníčkem, advokátem se sídlem v Praze 2, Helénská 1799/4, a žalované **Palais Royal s.r.o.** (dříve Gymnázium AMAZON s.r.o.), se sídlem v Praze 1, Haštalská 795, IČO 25129341, zastoupené JUDr. Janem Langmeierem, advokátem se sídlem v Praze 5, Na Bělidle 997/15,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 42 C 8/2011, o zaplacení částky 711 007 Kč s příslušenstvím, **je správný orgán.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 18.10.2012, doručeným zvláštnímu senátu dne 19.10.2012, se Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy domáhalo, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 1 (dále též „obvodní soud“) ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 42 C 8/2011 o zaplacení částky 711 007 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobce podal dne 19. 1. 2011 u Obvodního soudu pro Prahu 1 žalobu, jíž se domáhal, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit mu částku 711 007 Kč s příslušenstvím. V žalobě uvedl, že dne 16. 3. 2009 uzavřel s žalovanou (dříve Gymnázium AMAZON s.r.o.) smlouvu č. DOT/61/02/000819/2009 o zvýšení dotace na školní rok 2009/2010 (dále také jen „smlouva o zvýšení dotace“), na základě níž poskytl žalované dotaci (ve smyslu zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením) v celkové výši 711 007 Kč. Česká školní inspekce poté provedla u žalované kontrolu, při které byly zjištěny

vážné nedostatky v činnosti žalované. Na základě výsledků kontroly žalobce dopisem ze dne 2. 8. 2010, který byl žalované doručen dne 3. 8. 2010, od smlouvy o zvýšení dotace v souladu s článkem V. odst. 3 odstoupil. Přestože podle článku V. odst. 5 smlouvy o zvýšení dotace bylo povinností žalované vrátit poskytnutou dotaci do 1 měsíce, tj. do 3. 9. 2010, žalovaná dosud žalobci ničeho neuhradila. V podání ze dne 8. 12. 2011 žalobce doplnil, že v případě smlouvy o zvýšení dotace „se nejedná o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 odst. 1 s. ř.“, že „podmínky stanovené v § 160 odst. 5 s. ř. nebyly splněny“, neboť „zákon č. 306/1999 Sb. vstoupil v účinnost dříve, než byl institut veřejnoprávních smluv výslovně upraven ve správním řádu“, „nebyla splněna podmínka souhlasu nadřízeného správního orgánu“ a „ze smlouvy je patrné, že smluvní strany neměly v úmyslu uzavírat veřejnoprávní smlouvu“.

Obvodní soud pro Prahu 1 usnesením ze dne 13. 1. 2012, čj. 42 C 8/2011 - 28, řízení zastavil (výrok I.); rozhodl, že věc bude po právní moci tohoto usnesení postoupena Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (výrok II.); žalobci uložil povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 18 720 Kč (výrok III.) a rozhodl, že žalobci se vrací poměrná část zaplaceného soudního poplatku ve výši 22 752 Kč (výrok IV.). Soud prvního stupně dovedl, že smlouva o zvýšení dotace uzavřená mezi žalobcem a žalovanou je subordinační veřejnoprávní smlouvou a poté dospěl k závěru, že v dané věci není dána pravomoc soudu. V souladu s ustanoveními § 169 odst. 1 písm. d) správního řádu, § 92a krajského zřízení (zákona č. 129/2000 Sb., o krajích) a § 7 odst. 1 zákona č. 306/1999 Sb. (správně zákona č. 2/1969 Sb.) je podle obvodního soudu ve věci příslušné Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

K odvolání žalobce Městský soud v Praze usnesením ze dne 26. 3. 2012, čj. 72 Co 74/2012 - 38, usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud vycházel z toho, že předmětem smlouvy o zvýšení dotace bylo poskytnutí plnění ze státního rozpočtu a že účastníci smlouvy nejsou v rovném postavení, neboť poskytovatel dotací je vůči žadateli ve vrchnostenském postavení, protože autoritativně rozhoduje o tom, zda bude smlouva se žadatelem uzavřena. Shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že smlouva o zvýšení dotace naplňuje znaky veřejnoprávní smlouvy. Protože „jde o spor z veřejnoprávní smlouvy“, není podle odvolacího soudu dána pravomoc soudů, ale správních orgánů. Uzavřel, že podle § 169 odst. 1 písm. d) správního řádu je k rozhodnutí daného sporu příslušný správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy. Tímto nadřízeným správním orgánem je pro danou oblast přenesené působnosti Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Proti usnesení Městského soudu v Praze podal žalobce dne 10. 5. 2012 dovolání k Nejvyššímu soudu, o němž dosud nebylo rozhodnuto. Věc je u dovolacího soudu vedena pod sp. zn. 33 Cdo 1945/2012.

Podáním ze dne 20. 7. 2012, které bylo doručeno Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy dne 30. 7. 2012, žalobce navrhl zahájení sporného řízení správního, v němž se domáhal, aby správní orgán uložil žalované povinnost zaplatit mu částku 711 007 Kč s příslušenstvím. Uvedl shodná skutková tvrzení s tvrzeními obsaženými v žalobě podané dne 19. 1. 2011 u Obvodního soudu pro Prahu 1, která doplnil pouze v tom, že se svého práva domáhal v řízení před soudy, které však shledaly svoji věcnou nepřislušnost k řešení sporu a pravomocně rozhodly o zastavení řízení a postoupení věci Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále také jen „navrhovatel“) poté podalo návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu, neboť odmítá svou kompetenci k rozhodnutí sporu. V návrhu uvedlo zejména, že žalobce podal dne 30. 7. 2012

návrh na zahájení sporného řízení správního o zaplacení částky 711 007 Kč s příslušenstvím, který je z hlediska skutkového vylíčení i návrhu petitu odůvodněn shodně jako žaloba projednaná před civilními soudy. Domnívá se proto, že se ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. jedná o „totožnou věc mezi totožnými účastníky“, a namítá, že v posuzovaném případě jde o řešení nároku na vydání bezdůvodného obohacení v podobě majetkového prospěchu získaného plněním z právního důvodu, který odpadl. Navrhovatel popírá svoji pravomoc ve věci rozhodnout a odkazuje na judikaturu zvláštního senátu (Konf 132/2005, Konf 117/2009, Konf 18/2007 a Konf 5/2012). Navrhuje, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci je soud, a aby rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 a Městského soudu v Praze zrušil.

Žalobce ve vyjádření k návrhu na zahájení kompetenčního sporu odkázal na svá dřívější podání adresovaná soudu a navrhovateli a opětovně uvedl, že „v daném případě se nejedná o spor z veřejnoprávní smlouvy, nýbrž o spor týkající se bezdůvodného obohacení v podobě majetkového prospěchu získaného plněním z právního důvodu, který odpadl (odstoupení od smlouvy), o němž je věcně příslušný k rozhodnutí soud“.

Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda mezi správním úřadem a obecným soudem vznikl spor o pravomoc.

Podle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále také jen „zákon č. 131/2002 Sb.“) je kompetenčním sporem spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí. Kompetenčním sporem je též spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Obvodní soud pro Prahu 1 v soudním řízení vedeném pod sp. zn. 42 C 8/2011 popřel svou pravomoc rozhodnout ve věci žaloby o zaplacení částky 711 007 Kč s příslušenstvím (Městský soud v Praze jeho rozhodnutí potvrdil) a navrhovatel popírá svou pravomoc rozhodnout o návrhu podaném žalobcem dne 30. 7. 2012 v rámci správního řízení. Proto bylo třeba zabývat se otázkou, zda se v pravomocně skončeném soudním řízení i v zahájeném správním řízení jedná o „totožnou věc individuálně určených účastníků“ ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., jež je základní podmínkou, jejíž splnění teprve zakládá pravomoc zvláštního senátu k řešení kompetenčního sporu. Jelikož shodnost účastníků je na první pohled dána a protože z obsahu žaloby ze dne 19. 1. 2011 i návrhu ze dne 30. 7. 2012 je zřejmé, že jsou - co do skutkových tvrzení v nich obsažených i co do specifikace petitu - shodné, lze uzavřít, že se v posuzované věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je zvláštní senát povolán dle zákona č. 131/2002 Sb.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 24. 11. 2004, čj. Konf 3/2003 - 18, publikované pod č. 485/2005 Sb. NSS, www.nssoud.cz).

Z hlediska skutkového stavu bylo z obsahu přiloženého spisu mimo jiné zjištěno, že mezi žalobcem a žalovanou byla uzavřena smlouva o zvýšení dotace na školní rok 2009/2010 podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením. Předmětem smlouvy o zvýšení dotace byl dle článku I. závazek žalobce poskytnout žalované zvýšenou dotaci na školní rok 2009/2010 a žalovaná se zavázala použít dotaci pouze k financování neinvestičních výdajů specifikovaných v článku II. odst. 2 smlouvy. Žalovaná se dále v článku II. odst. 4 zavázala vytvořit podmínky pro kontrolu hospodaření s přidělenou

dotací prováděnou Českou školní inspekcí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, popřípadě jiným kontrolním orgánem. Podle článku V. odst. 1 smlouvy zjistí-li Česká školní inspekce, poskytovatel dotace nebo jiný kontrolní orgán vážné nedostatky v činnosti žalované, může být smlouva ukončena, a to dohodou, výpovědí nebo okamžitým odstoupením od smlouvy. Dále smlouva o zvýšení dotace v článku V. odst. 3 stanoví, že žalobce je oprávněn okamžitě odstoupit od smlouvy o zvýšení dotace v případě podstatného porušení smlouvy ze strany žalované, za něž se mimo jiné rozumí zjištění vážných nedostatků v činnosti žalované [písm. b) tohoto ustanovení smlouvy], a v odstavci 5 tohoto článku je uvedeno, že odstoupením žalobce od smlouvy o zvýšení dotace se smlouva ruší od počátku a žalovaná je povinna do 1 měsíce od odstoupení od smlouvy vrátit to, co podle smlouvy obdržela.

Soudy v dané věci dospěly k závěru, že smlouva o zvýšení dotace uzavřená podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, je svým charakterem veřejnoprávní smlouvou subordinační (§ 161 správního řádu). S tímto závěrem zvláštní senát souhlasí.

Podle § 161 odst. 1 správního řádu stanoví-li tak zvláštní zákon, může správní orgán uzavřít veřejnoprávní smlouvu s osobou, která by byla účastníkem podle § 27 odst. 1 správního řádu, kdyby probíhalo řízení podle části druhé, a to i namísto vydání rozhodnutí. Podmínkou účinnosti veřejnoprávní smlouvy je souhlas ostatních osob, které by byly účastníky podle § 27 odst. 2 nebo 3 správního řádu. Správní orgán přitom postupuje podle ustanovení o souhlasu třetích osob (§ 168 správního řádu).

Právní teorie tradičně rozlišuje mezi veřejnoprávními smlouvami v užším a širším slova smyslu (viz např. Hendrych D., a kol.: Správní právo. 6. vyd. Praha, C.H.Beck, 2006, s. 237-256). Za veřejnoprávní smlouvy v užším slova smyslu jsou považovány dvoustranné nebo vícestranné správní úkony, které zakládají, mění nebo ruší vztahy správního práva, s tím, že alespoň jednou smluvní stranou je vždy subjekt veřejné správy. Jsou-li všechny smluvní strany subjektem veřejné správy, jedná se o smlouvu koordinační (§ 160 správního řádu). Jestliže je jednou ze smluvních stran adresát veřejné správy, jde o smlouvu subordinační (§ 161 správního řádu). Veřejnoprávní smlouvy v širším slova smyslu pak kromě výše uvedených dvou typů zahrnují také smlouvy o převodu či způsobu výkonu veřejných subjektivních práv nebo povinností (§ 162 správního řádu). V tomto případě jsou totiž smluvními stranami osoby soukromého práva, nicméně předmětem smlouvy je veřejnoprávní vztah.

Zvláštní senát již dříve dospěl k závěru, že rozhodující pro stanovení, zda je posuzovaná dohoda veřejnoprávní smlouvou, je povaha smlouvou upravených práv a povinností. Není podstatné, zda je takto zákonem výslovně označena (viz usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007 - 82, dostupné na www.nssoud.cz).

Pravidla pro poskytování (zvýšení) dotace v oblasti školství upravuje zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 306/1999 Sb.“ nebo „tento zákon“). Podle § 1 odst. 1 tohoto zákona je dotace ze státního rozpočtu (dále jen „dotace“) soukromým subjektům poskytujícím vzdělání poskytnuta pouze, pokud jsou dané subjekty zařazeny v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení a pokud mají s krajským úřadem v řádném termínu uzavřenou smlouvu. Zákon č. 306/1999 Sb. stanoví také účel, pro něž se dotace poskytuje, kterým je financování neinvestičních výdajů na žáka souvisejících s výchovou, vzděláváním a s běžným provozem školy (§ 1 odst. 2). Poskytnutí a výše dotace je vázáno na předložení vyúčtování dotace podle postupu stanoveného Ministerstvem financí, výroční zprávy o činnosti školy a rozboru hospodaření s dotací poskytnutou podle tohoto zákona (§ 3 odst. 2). Dotace lze

poskytnout pouze na základě žádosti, která musí být podána v zákonné lhůtě (§ 2 odst. 1) a musí obsahovat stanovené náležitosti (§ 2 odst. 2). Zákon rovněž stanoví případy, kdy nelze smlouvu uzavřít (§ 3 odst. 2). Krajský úřad uzavře smlouvu se vzdělávacím subjektem, pokud byly splněny všechny náležitosti. Ve smlouvě se pak konkretizují činnosti, na které je dotace poskytována. Dotace se poskytuje pouze pro děti, žáky nebo studenty ve školách, oborech vzdělání a školských službách zapsaných ve školském rejstříku na základě normativů stanovených a zveřejněných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (§ 4 odst. 4). Smlouvu o zvýšení dotace je možné uzavřít podle § 5 odst. 1 zákona č. 306/1999 Sb. pouze za splnění podmínek stanovených v § 5 odst. 3 a 4 tohoto zákona, a to v termínu stanoveném v odstavci 6 tohoto zákona. Smlouvu o zvýšení dotace lze uzavřít s právnickou osobou na 1 školní rok, pokud před uzavřením smlouvy alespoň po dobu 1 školního roku byla zařazena do sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení podle dosavadních právních předpisů nebo zapsána ve školském rejstříku a poskytovala vzdělávání a školské služby v souladu se svým zařazením do sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení nebo zápisem do školského rejstříku (§ 5 odst. 4). Dotace se poskytuje na školní rok zálohově na jednotlivá čtvrtletí (§ 6 odst. 1). Pokud v průběhu školního roku Česká školní inspekce nebo jiný kontrolní orgán zjistí závažné nedostatky v činnosti právnické osoby, může krajský úřad odstoupit od smlouvy o poskytnutí (zvýšení) dotace (§ 6 odst. 4). V souladu s § 6 odst. 7 zákona č. 306/1999 Sb. je právnická osoba povinna předložit krajskému úřadu vyúčtování poskytnuté dotace.

Z uvedeného vyplývá, že ještě před uzavřením smlouvy o poskytnutí (zvýšení) dotace jsou povinnosti příjemce dotace v podstatné míře určeny zákonem č. 306/1999 Sb. a při uzavírání smlouvy se již na nich v zásadě nic (podstatného) nemůže změnit. Poskytovatel dotace může autoritativně rozhodovat o podmínkách poskytnutí dotace, které jsou předmětem jednání mezi ním a příjemcem dotace. Záleží na příjemci dotace, zda tyto podmínky akceptuje a smlouvu uzavře. Pro poskytování dotace je tedy charakteristická autoritativnost a jistá míra volnosti v určování pravidel na straně poskytovatele dotace a dobrovolnost na straně jejího příjemce. Poskytovatel dotace (jako orgán veřejné moci) je však ve své volnosti v poskytování dotací omezen zákonem (v dané věci zákonem č. 306/1999 Sb.) a obecnými principy dopadajícími na veřejnou moc (jako je zákaz libovůle, zákaz neústavní diskriminace, či zákaz měnit - zejména jednostranně či neodůvodněně - pravidla poskytování a realizace dotace po jejím poskytnutí apod.). Z toho plyne, že při poskytování dotací ze státního rozpočtu je zachováno vrchnostenské postavení poskytovatele dotace (orgánu veřejné moci). Na tom nemůže nic změnit ani typ právního úkonu, jakým byla dotace poskytnuta, jak nesprávně dovozuje žalobce. Je totiž lhostejné, zda dotace byla poskytnuta na základě uzavřené smlouvy či o ní bylo rozhodnuto individuálním správním aktem (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, čj. 2 Afs 58/2005 - 90, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2008, čj. 1 Afs 80/2008 - 104). Smlouva o poskytnutí (zvýšení) dotace je tedy smlouvou upravující práva a povinnosti veřejného práva.

Kromě toho, lze závěr o tom, že poskytování dotací podléhá režimu veřejného práva, podpořit i tím – jak také argumentuje Městský soud v Praze - že finanční prostředky poskytnuté jako dotace jsou prostředky ze státního rozpočtu, jejichž správa se řídí předpisy veřejného práva.

Opačný názor nelze úspěšně dovést – jak činí žalobce ve svých podáních adresovaných soudům – ani ze skutečnosti, že v době přijetí zákona č. 306/1999 Sb. neexistovala obecná úprava veřejnoprávních smluv, ani z žalobcových úvah o možných výkladových nesrovnalostech (spočívajících v tom, že podle správního řádu je možné ukončit účinnost veřejnoprávní smlouvy pouze výpovědí nebo jejím zrušením, zatímco podle zákona č. 306/1999 Sb. také odstoupením od smlouvy). Tyto námitky nejsou pro posouzení věci určující (dostatečně se s nimi vypořádal ve svém rozhodnutí Městský soud v Praze).

Pro stanovení, o jaký konkrétní typ veřejnoprávní smlouvy se v daném případě jedná, je dále nutné určení povahy smluvních stran. Protože ustanovení § 161 správního řádu hovoří pouze o dohodách mezi správním orgánem a osobou, která by byla účastníkem podle § 27 odst. 1 správního řádu, kdyby probíhalo řízení podle části druhé, mohlo by se zdát sporným, zda je žalovaná osobou, která by byla účastníkem podle § 27 odst. 1 správního řádu, když zákon nepočítá s žádným správním řízením, které by bylo možné vést namísto uzavření smlouvy o zvýšení dotace. V právní teorii (srov. např. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D. Správní řád. Komentář. 3. vyd. Praha, C. H. Beck, 2011, s. 590) i v soudní praxi se začíná prosazovat názor, že možnost nahrazení neuzavřené veřejnoprávní smlouvy rozhodnutím správního orgánu není nezbytnou podmínkou pro stanovení, zda lze smlouvu označit za veřejnoprávní. Naopak rozhodný je obsah smlouvy, resp. charakter práv a povinností smluvních stran a možnosti stran ovlivnit obsah smlouvy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 99/2011 - 73). Zvláštní senát s tímto názorem souhlasí, neboť má za to, že skutečnost, že aktuální právní úprava s vedením správního řízení o těchto právech a povinnostech výslovně nepočítá, by neměla být důvodem pro vynětí takové smlouvy z režimu správního řádu (a tím znemožnění domáhat se řešení sporů z takových smluv postupem podle § 169 správního řádu).

Ze všech výše uvedených důvodů lze uzavřít, že smlouva o poskytnutí (zvýšení) dotace uzavřená podle zákona č. 306/1999 Sb. je veřejnoprávní smlouvou – dvoustranným právním úkonem, jenž ve smyslu § 159 odst. 1 správního řádu zakládá práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Současně zvláštní senát sdílí názor soudů vyslovený v této věci, že se v daném případě jedná o veřejnoprávní smlouvu subordinální ve smyslu § 161 správního řádu, neboť na straně jedné vystupuje subjekt veřejné správy (krajský úřad) a na straně druhé adresát veřejné správy (právnícká osoba, vůči níž výkon veřejné správy směřuje).

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tvoří vzdělávací soustavu školy a školská zařízení podle tohoto zákona. Podle § 7 odst. 3 tohoto zákona patří mezi školy mimo jiné střední škola (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště).

Podle § 6 odst. 5 věty druhé zákona č. 306/1999 Sb. zvýšení dotace, které bylo poskytnuto na základě smlouvy o zvýšení dotace, podléhá ustanovením zvláštního právního předpisu o neoprávněném použití finančních prostředků státního rozpočtu (tj. zákon č. 218/2000 Sb.).

Podle § 17 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 218/2000 Sb.“), mohou být dotace poskytovány na základě dohod uzavíraných mezi poskytovatelem a žadatelem, stanoví-li tak zvláštní zákon. Zvláštní zákon vždy také stanoví náležitosti takových dohod.

Podle § 44 odst. 1 písm. j) zákona č. 218/2000 Sb. je porušením rozpočtové kázně mimo jiné neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu a jiných peněžních prostředků

státu a porušení povinnosti stanovené dohodou o poskytnutí dotace, které přímo souvisí s účelem, na který byla dotace poskytnuta a ke kterému došlo před přijetím peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a které trvá v okamžiku přijetí prostředků na účet příjemce; prvním dnem porušení rozpočtové kázně je den jejich přijetí příjemcem.

Podle § 44a odst. 3 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb. je fyzická nebo právnická osoba jiná než stát, která porušila rozpočtovou kázeň, povinna provést prostřednictvím místně příslušného finančního úřadu odvod za porušení rozpočtové kázně do státního rozpočtu, jestliže porušila rozpočtovou kázeň podle § 44 odst. 1 písm. j) tohoto zákona.

Z uvedených ustanovení vyplývá, že povinnost žalované vrátit zvýšenou dotaci je zakotvena ve speciálním kogentním ustanovení veřejnoprávního předpisu (§ 6 odst. 4 a 5 zákona č. 306/1999 Sb.) a podléhá rovněž kogentním ustanovením rozpočtových pravidel o neoprávněném užití prostředků státního rozpočtu, která jsou upravena ve veřejnoprávním předpise (v zákoně č. 218/2000 Sb.). K řízení o nároku ze smlouvy o zvýšení dotace je proto dána pravomoc správních orgánů podle § 159 až 170 správního řádu. V souzené věci nelze použít judikaturu zvláštního senátu (zejména Konf 132/2005, Konf 5/2012), na niž odkazuje navrhovatel, neboť na daný případ nedopadá.

Lze tedy uzavřít, že předmětný spor mezi žalobcem a žalovanou o zaplacení částky 711 007 Kč je sporem z veřejnoprávní smlouvy, k jehož řešení je povolán správní orgán, konkrétně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [§ 169 odst. 1 písm. d) správního řádu].

Z vyložených důvodů zvláštní senát rozhodl, že příslušným rozhodnout o nároku žalobce na zaplacení částky 711 007 Kč s příslušenstvím je správní orgán (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pokračovat v řízení o návrhu žalobce na zaplacení částky 711 007 Kč s příslušenstvím, přitom neopomene zabývat se také aktivní věcnou legitimací žalobce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. 8. 2014

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu